

بررسی اثرات تکنالوژیکی سیستم‌های مختلف بسته‌بندی، بالای موعد نگره‌دای محصولات گوشتی

پوهنیار محمدآصف نوری

دیپارتمنت تکنالوژی و حفظ‌الصحه مواد غذایی، پوهنځی علوم وترنری، پوهنتون کابل، کابل، افغانستان

ایمیل: Mohammadasifnoori48@gmail.com

چکیده

هدف از بسته‌بندی مواد غذایی تمدید موعد نگره‌داری و حفظ مواد غذایی از خطر عوامل فساد درونی و بیرونی و عملیه اکسیدیشن می‌باشد. دلیل اساسی برای بسته‌بندی کردن محصولات گوشتی تازه و پروسس شده عبارت از جلوگیری از آلودگی، به تأخیر انداختن فاسد، تشویق فعالیت بعضی انزایم‌ها جهت انکشاف تردی گوشت، نگره‌داری رنگ و خوش‌بویی در محصول می‌باشد. براین اساس، محدوده‌ی فعلی اعمال بسته‌بندی از یک فلم پلاستیکی قابل انعطاف برای ذخیره‌سازی کوتاه‌مدت در حرارت سرد تا سیستم‌های بسته‌بندی واکيوم و اتموسفر تغییر یافته برای ذخیره‌سازی طولانی‌مدت در حرارت سرد را با خواص و کاربرد متفاوت شامل می‌شود. اخیراً یک دسته از مواد و تکنالوژی جدید بسته‌بندی انکشاف داده شده که شامل بسته‌بندی فعال، بسته‌بندی هوش مند و غیره بوده که تمامی این تکنالوژی‌ها در بلند بردن موعد نگره‌داری مواد غذایی از اهمیت ویژه برخوردار می‌باشد.

اصطلاحات کلیدی: بسته‌بندی؛ تمدید موعد نگره‌داری؛ اکسیداتیف؛ بسته‌بندی واکيوم؛ بسته‌بندی فعال

Assessment of Different Technological Packaging Systems on the Shelf life of Meat Products

Jr. Teaching Asstt. Mohammad Asif Noori

Department of Food technology & Hygiene, Faculty of Veterinary Scienc, Kabul University,
Kabul, Afghanistan

Email: Mohammadasifnoori48@gmail.com

Abstract

The purpose of food packaging is to extend the shelf life of food and protect it from the risk of internal and external spoilage and oxidative factors. The main reason for packaging fresh and processed meat is to prevent contamination, delay spoilage, encourage the activity of certain enzymes to develop the tenderness of meat and preserve color and flavor in the product. Based on this, the current meat packaging practices range include from overwrap packaging for short-term chilled storage, to vacuum and modified atmosphere packaging (MAP) systems for long-term chilled storage each of them is with different attributes and application. Recently a series of new packaging materials and technologies have been developed including active packaging, smart packaging and etc. so all of these technologies are of special importance in extending the shelf life of food.

Keywords: Packaging; Shelf life; Oxidative; Vacuum packaging; Active packaging

مقدمه

طبق آمارهای موجود گفته می‌شود که در حدود ۱/۳ حصه از مواد غذایی، از مرحله‌ی تولید تا مرحله‌ی مصرف آن توسط انسان، به هدر می‌رود (۱). در کشورهای توسعه‌یافته تلفات و ضایعات محصولات گوشتی تازه و پروسس شده در انتهای زنجیر تأمین غذایی (food supply chain) بیشتر معمول بوده در حالی که در کشورهای در حال انکشاف این تلفات و ضایعات به‌طور مساوی در سراسر زنجیر تأمین غذایی که باتلفات زیاد در مرحله‌ی پرورش حیوانات به دلیل بیماری سینه‌بغل، بیماری‌های سیستم هضمی و عفونت‌های پرازیتی همراه است واقع می‌شود. ضایعات قابل ملاحظه می‌تواند در مراحل پروسس مواد غذایی و مصرف آن در طول زنجیر تأمین غذایی رخ دهد. این ضایعات را با استفاده از تکنالوژی مناسب بسته‌بندی می‌توان جلوگیری نمود. با وجودی که اهمیت اولیه‌ی بسته‌بندی گوشت را نگره‌داری و حفظ کیفیت گوشت در برابر مخرب‌های کیمیاوی، فزیکمی و بیولوژیکی تا هنگام مصرف آن تشکیل می‌دهد ولی با درک این موضوع تأخیر در فساد، افزایش موعده نگه‌داری و حفظ کیفیت غذای بسته شده یک اولویت می‌باشد. قابل یادآوری است که در عصر جدید تکنالوژی بسته‌بندی نه تنها در حفظ کیفیت نقش داشته بلکه در افزایش ارزش محصول، ارتقای فروش و ارایه‌ی اطلاعات نیز نقش داشته و علاوه بر آن سایر ویژگی‌ها به‌شمول استفاده‌ی راحت، سازی‌گاری با محیط زیست، تدارکات، کارایی بالا و در مصوونیت مواد بسته‌بندی شده دارای اهمیت ویژه می‌باشد (۲). تکنالوژی بسته‌بندی طی سال‌های گذشته سه نکته بسیار مهم را واضح می‌سازد.

۱. مصوونیت محصول؛

۲. کاهش نیروی کار در فروشگاه‌های مواد غذایی؛

۳. تکافوی نیاز مصرف‌کننده‌گان به محصولات با کیفیت و راحت.

بسته‌بندی گوشت تأکید بر تمدید موعده نگه‌داری (Shelf life) با به تأخیر انداختن فعالیت باکتری‌های عامل فساد، پروسه‌های اکسیدیشن و تغییر در ویژگی‌های حسی مانند رنگ و طعم دارد (۳). پس بسته‌بندی عبارت از وسیله‌ی است که مواد غذایی را بعد از تولید پوشانیده و محافظت می‌نماید و از هم‌پاشیدن مواد غذایی در جریان انتقال، نگه‌داری و فروش جلوگیری کرده و مصوونیت مواد غذایی را در جریان مصرف آن فراهم می‌نماید (۴). علاوه بر موجودیت تکنالوژی بسته‌بندی سنتی به‌شمول بسته‌بندی قابل نفوذ به هوا، بسته‌بندی با اتموسفیر اصلاح شده و بسته‌بندی واکيوم تکنالوژی‌های مختلف جدیداً به وجود آمده در این عرصه جهت افزایش موعده نگه‌داری و حفظ کیفیت محصولات گوشت تازه و پروسس شده آزمایش و قسماً به‌کار رفته است (۱).

تأثیر بسته‌بندی بالای کیفیت گوشت

۱. رنگ گوشت

رنگ گوشت اولین محک یا نشانه از گوشت و محصولات گوشتی است که بالای تصمیم خریدار جهت خرید گوشت و بالای درک تازگی گوشت و محصولات گوشتی تأثیر دارد. رنگ گوشت بسته به غلظت و وضعیت مایوگلوبین در عضلات ممکن از سرخ مایل به بنفش تغییر کند. پس هرچه غلظت مایوگلوبین بیشتر باشد، رنگ گوشت تیره تر است (۵). علاوه‌تاً رنگ گوشت در زمان پس از ذبح حیوان مربوط منشأ و نوعیت عضلات، پروسه‌های تبدیل عضله به گوشت و شرایط نگهداری آن ارتباط می‌گیرد. رنگ گوشت تا حدی زیادی به مقدار و وضعیت پروتیین اتصال‌دهنده‌ی اکسیجن (مایوگلوبین) و اکسیدیشن اجتناب‌ناپذیر آهن در رابطه با گذشت زمان ارتباط دارد. افزایش در میزان مت مایوگلوبین با گذشت زمان یکی از عوامل اساسی از بین رفتن رنگ گوشت می‌باشد. پس رنگ یک شاخص کلیدی جهت پی‌بردن به کیفیت محصولات گوشتی و موعد نگهداری آن می‌باشد (۶). در گوشت تازه مایوگلوبین به ۴ شکل تخمضی، دی‌اکسی مایوگلوبین، اکسی مایوگلوبین، کاربوکسی مایوگلوبین و مت مایوگلوبین وجود دارد. دی‌اکسی مایوگلوبین، اکسی مایوگلوبین و کاربوکسی مایوگلوبین وقتی به وجود می‌آید که آهن در حالت فیروس (ferrous) یعنی ولانس آن +۲ باشد (۷). بی‌رنگ شدن گوشت در نتیجه اکسیدیشن آهن دو ولانسی (Fe^{2+}) به آهن سه‌ولانسی (Fe^{3+}) و در نهایت ساخت مت مایوگلوبین (دارای رنگ خاکستری یا قهوه‌یی) می‌باشد. به وجود آمدن مت مایوگلوبین به عوامل متعدد، مانند فشار قسمی اکسیجن، درجه‌ی حرارت، پی‌اچ و در بعضی موارد موجودیت و رشد مایکرواورگانیزم‌ها و غیره عوامل ارتباط دارد. طور خلاصه در جدول ۱ به بعضی عوامل مهم که بالای رنگ گوشت تأثیر می‌گذارد اشاره می‌شود (۸).

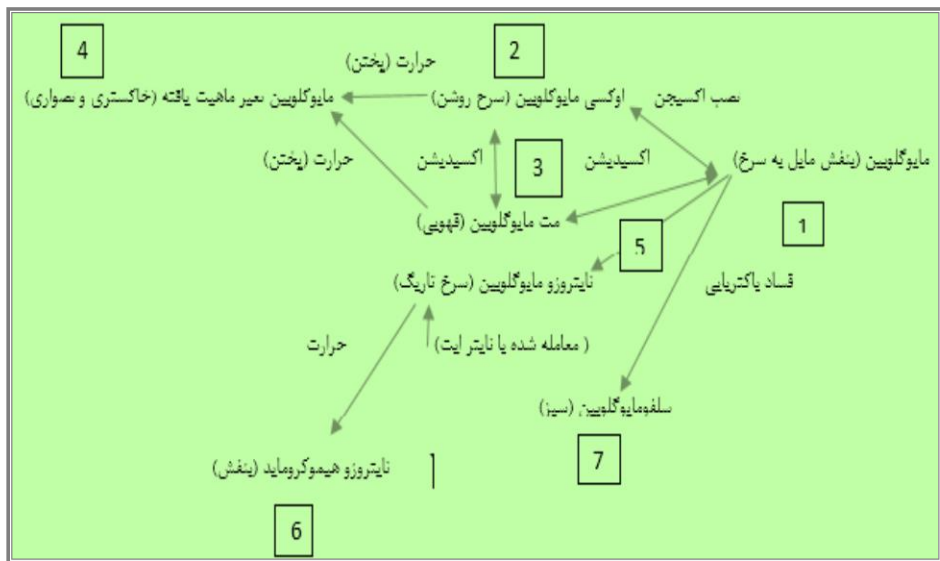
جدول ۱: فکتورهای که رنگ گوشت را متأثر می‌سازد (۶)

درجه‌ی حرارت		فشار قسمی (O_2)		پی‌اچ (pH)	
بلند	پائین	بلند	پائین	بلند	پائین
تشویق مصرف بیشتر (O_2) توسط انزایم‌های تنفسی باقی مانده و سایر پروسه‌ی مصرف‌کننده (O_2).	تسهیل کردن افزایش نفوذ (O_2).	افزایش در ساخت (OMb)	افزایش ساخت (MMb)	تسریع فعالیت تنفسی گوشت در نتیجه‌ی ایجاد یک لایه نازک از (OMb) که در تحت آن مایوگلوبین وجود دارد.	باعث تغییر ماهیت گلوبین و به دنبال آن باعث جدا شدن (O_2) از هم می‌شود.
تسریع جدا شدن (O_2) از (OMb) همراه با افزایش تمایل به اکسیدیشن خودی که سبب به وجود آمدن (Mb).	افزایش حل‌پذیری (O_2) در انساج صاف.	متورم شدن فایبرهای عضلی همراه با کاهش انتشار (O_2) بنابراین، (OMb) را می‌سازد.			

هریک از عامل‌های فوق به نفوذ عمیق‌تر (OMb) کمک می‌کند.

OMb (اکسی مایوگلوبین)، MMb (مت مایوگلوبین)، Mb (مایوگلوبین)

در هنگام پروسس نمودن و نگه‌داری گوشت مایوگلوبین به ترتیب در موجودیت و عدم موجودیت اکسیجن به‌طور برگشت‌پذیر به اکسی مایوگلوبین و مت مایوگلوبین تبدیل شده و در نتیجه سبب به‌وجود آمدن رنگ‌های مختلف در گوشت می‌شود. (شکل ۱) بدون شک که مهم‌ترین تغییررنگ در گوشت عبارت‌اند از، از دست دادن سرخی گوشت بوده که از سبب ساخت مت مایوگلوبین، و سلفو مایوگلوبین سبز رنگ ناشی از فساد باکتری‌ها در گوشت می‌باشد. تکنالوژی بسته‌بندی و نگه‌داری گوشت باید روش‌هایی را دنبال نماید که قادر به جلوگیری از عکس‌العمل‌ها و تغییرات نامطلوب در گوشت باشد تا بدین‌گونه نگه‌داشت رنگ دل‌خواه در گوشت را تأمین نماید شکل ۱ تغییرات رنگ گوشت را در حالات مختلف نشان می‌دهد (۴).

شکل ۱: ۱. گوشت واکيوم شده‌ی گاو، ۲. گوشت تازه‌ذخیره‌شده در هوای آزاد ۳. گوشت دیرمانده در هوای آزاد ۴. گوشت تازه‌پخته شده ۵. گوشت خام پروسس شده ۶. گوشت پخته‌ی پروسس شده ۷. گوشت فاسدشده توسط باکتری‌ها

۲.۱. اکسیدیشن شحم

اکسیدیشن لپید در گوشت عملیه‌ی است که در آن اسیدهای چرب غیرمشبوع دارای چندین رابطه‌ی دوگانه در زنجیر خود با اکسیجن موجود واکنش نشان داده و منجر به یک سری از عکس‌العمل‌های تأثیری که به نوبه خود منجر به تخریب لپیدها و ایجاد تندی اکسیداتیف می‌شود را احتوا می‌نماید (۹). عملیه‌ی اکسیدیشن در مواد غذایی سبب افت خواص کیفی غذا از جمله از دست دادن عطر و رایحه‌ی خوب، تغییرات رنگ و ساختمان غذا، از دست دادن مواد مغذی و در کل افت زمان نگه‌داری و در نهایت فساد آن می‌شود. قابل ذکر است که موجودیت اسیدهای چرب غیرمشبوع و اکسیجن دو

جز اصلی در ایجاد عملیه‌ی اکسیدیشن می‌باشد. به اساس تحقیقات انجام شده اکسیدیشن لپید در رژیم غذایی به طور مستقیم باعث به وجود آمدن بیماری‌های مختلفی، مانند امراض قلبی و سرطان می‌شود (۸). تکنالوژی بسته‌بندی یکی از اقدامات واضح را در برابر فساد اکسیداتیف بنا بر از بین بردن هوا به طور مثال توسط پیچانیدن گوشت خام در فلم‌های غیرقابل نفوذ به هوا، بسته‌بندی واکيوم، بسته‌بندی با اتموسفیر تغییر یافته (مخلوط از کاربن دای اکساید و نایتروجن) و یا افزودن رادیکال آزاد یا جاذب‌ها و ممانعت‌کننده‌های اکسیجن در مواد بسته‌بندی تشکیل می‌دهد (۴).

۳. آلودگی میکروبی

رشد مایکروارگانیسم‌ها در مواد غذایی، مواد غذایی را از لحاظ اورگانولپتیکی بنا بر تغییر در رنگ، بوی و ساختمان آن برای مصرف‌کنندگان غیرقابل مصرف می‌سازد. برای کاهش تغییرات ناشی از رشد مایکروارگانیسم‌های فاسدکننده در مواد غذایی بیشتر از بسته‌ی اتموسفیر تغییر یافته استفاده می‌گردد (۱۰). موجودیت کاربن دای اکساید (CO_2) در بسته‌ی اتموسفیر تغییر یافته به خاطر تأثیرات آن بالای رشد میکروب‌ها به وسیله‌ی طولانی نمودن مرحله‌ی لگ فیز (Lag phase) و زمان مثل سازی می‌باشد (۱۱). به طور مثال، باکتری سیدوموناز (*Pseudomonas*) به گونه مؤثر توسط غلظت بالاتر از ۲۰ درصد کاربن دای اکساید ممانعت می‌شود. باکتری بروکوتریکس ترموسسفاکتا (*Brochothrix thermosphacta*) که از جمله باکتری‌های گرم مثبت، هوازی اختیاری و میله‌یی شکل بوده و معمولاً سبب فاسد شدن گوشت خام یخ‌زده می‌شود. به طور قابل توجه توسط بسته واکيوم در شرایط یخ‌چالی می‌تواند از رشد آن ممانعت شود. به همین گونه تکنالوژی بسته‌بندی بالای تعداد زیاد میکروارگانیسم‌ها و به میکانیسم‌های مختلف اثر ممانعت‌کنندگی خود را اعمال می‌نماید (۶).

جدول ۱: بعضی از خواص کیفی محصولات گوشتی که توسط طریقه‌های مختلف بسته‌بندی متأثر می‌شود (۱)

ویژگی کیفی				نوعیت بسته
از دست دادن درصد آب	بی‌رنگ شدن	اکسیدیشن شحم	رشد باکتری‌های هوازی	
++++	+++	+++	+++	در عدم بسته
++	+++	+++	++++	بسته قابل نفوذ به هوا
++	++	+++	++	بسته اتموسفیر تغییر یافته
++++	+	+	+	بسته واکيوم

++++ شدیداً بلند، +++ بلند، ++ متوسط، + پائین

تأثیر بسته‌بندی بالای تمدید موعد نگهداری گوشت

طبق تعریف سازمان تکنالوژی غذایی در ایالت متحده آمریکا موعد نگهداری یک محصول عبارت از دوره‌ی بین تولید و فروش یک محصول که طی آن محصول از نظر ارزش غذایی، طعم، ساختمان و ظاهر از کیفیت مطلوبی برخوردار باشد را دربر می‌گیرد (۷). بنابراین، بسته‌بندی مناسب جهت نگهداری گوشت خام باید ضامن تأخیر در فساد فزیک و کیمیایی محصول با به تأخیر انداختن شروع فساد باکتریایی نماید. عوامل اساسی که باید در هنگام بسته‌بندی گوشت در نظر گرفته شود، عبارت از جذابیت و تازگی ظاهر محصول، تأخیر در فساد میکروبی و کاهش درصد ضیاع آب در محصول می‌باشد (۲). بسته‌بندی‌های معمول که بالای موعد نگهداری گوشت تأثیر می‌گذارد قرار ذیل می‌باشد:

بسته‌بندی واکيوم

به بسته‌بندی اطلاق می‌گردد که یک محصول در بسته قابل انعطاف یا غیرقابل انعطاف که در آن هوا (O_2) به طور قابل ملاحظه قبل از بسته کردن نهایی از آن تخلیه می‌شود (۴). بسته‌بندی واکيوم مانع رشد میکرواورگانیزم‌های فاسدکننده‌ی هوازی، ضیاع آب محصول و پروسه‌ی اکسیدیشن بنابر نبود اکسیجن در محصول می‌شود. در حقیقت بسته‌ی واکيوم یک نوعی از بسته‌ی اتموسفر تغییر یافته می‌باشد؛ چون در آن نیز بنابر تخلیه‌ی اکسیجن اتموسفر تغییر می‌یابد. اساساً بسته‌بندی واکيوم برای ذخیره‌سازی مواد غذایی تازه در حرارت سرد؛ مانند سبزیجات، گوشت و مایعات بکار می‌رود. قابل یادآوری است که موعد نگهداری غذای بسته‌بندی شده به عوامل متعددی داخلی یک ماده‌ی غذایی (مانند pH، آب فعال، محتوای مواد مغذی ماده‌ی غذایی، موجودیت مواد ضد میکروبی، پوتانشیل ریدوکس، سرعت تنفس و ساختمان بیولوژیکی مواد غذایی) و عوامل بیرونی (مانند درجه نگهداری مواد غذایی، رطوبت نسبی، ترکیب گازات موجود در اطراف ماده‌ی غذایی) نیز ارتباط داشته که تمامی این شرایط را می‌توان توسط تکنالوژی مناسب بسته‌بندی در مواد غذایی کنترل نمود (۷).

شکل ۲: دستگاه بسته‌بندی واکيوم و ماهی بسته‌بندی شده همراه با بسته‌ی واکيوم

بسته‌بندی اتموسفیر تغییر یافته

بسته‌بندی اتموسفیر تغییر یافته (Modified atmosphere packaging) عبارت از بسته‌بندی است که توسط تغییر در ترکیب اتموسفیر هوای داخل بسته (۷۸ درصد نایتروجن، ۲۱ درصد اکسیجن، ۰.۰۳ درصد کاربن‌دای‌اکساید و به اندازه بسیار کم سایر گازات نجیب) ایجاد می‌شود. بدین گونه می‌توان یک اتموسفیر دلخواه را برای افزایش موعده نگه‌داری مواد غذایی ایجاد نمود. اکسیجن (O_2)، کاربن‌دای‌اکساید (CO_2) و نایتروجن (N_2) معمول‌ترین نوع گازهای مورد استفاده در بسته MAP بوده ولی سایر گازات مانند نایتراپت و نایتریک اکساید، سلفردای‌اکساید، ایتایلین، کلورین و غیره برای انواع از محصولات پیشنهاد و به صورت آزمایشی مورد بررسی قرار گرفته است ولی استعمال آن به شکل تجارتي بنا بر دلایل چون قیمت بلند و عدم مصونیت آن مورد استفاده قرار نگرفته است (۸). گاز کاربن‌دای‌اکساید یک گاز فوق‌العاده مهم را بنا بر خاصیت باکترتو استاتیک (bacteriostatic) و فنجی استاتیک (fungistatic) آن رول کلیدی را در نگه‌داشت مواد غذایی داخل بسته دارد (۸).

شکل ۳: نمونه از بسته اتموسفیر تغییر یافته همراه با تجزیه کننده گاز

بسته‌بندی فعال

بسته‌بندی فعال نوعی بسته‌بندی است که در آن شرایط مواد غذایی بسته‌بندی شده تغییر می‌کند و منجر به افزایش تمدید موعده نگه‌داری، خواص اورگانولپتیک و کیفیت بهتر مواد غذایی می‌شود (۴). در حالی که بسته‌بندی هوشمند فراهم‌کننده‌ی معلومات در مورد ویژگی‌های حسی مواد غذایی یا محیط بسته برای مشتریان و فروشندگان می‌باشد (۴). در بسته‌ی فعال هدف اولیه حفظ و افزایش موعده نگه‌داری به وسیله‌ی عکس‌العمل با غذا، مواد بسته و محیط تشکیل می‌دهد. وظایف تکنالوژی بسته‌بندی فعال شامل کنترل رطوبت، ایجاد فلم بسته‌بندی قابل نفوذ به O_2 ، جذب‌کننده‌های O_2 ، تولیدکننده‌های O_2 ، کنترل‌کننده‌های CO_2 ، کنترل‌کننده‌های بو، افزایش‌دهنده‌های طعم،

از بین برنده‌های ایتالیایی، مواد ضد میکروبی، معرف برای ترکیبات خاص و سیستم کنترل‌کننده‌ی حرارت را شامل می‌شود (۹).

به‌طور خلاصه اثرات بسته‌های مختلف را در تصویر و جدول زیر بیان می‌نمایم:

شکل ۴: افزایش موعد نگهداری گوشت، میوه‌جات و سبزیجات با استفاده از بسته‌بندی واکيوم، اتموسفر تغییر یافته و بسته‌بندی فعال (۸)

جدول ۲: بررسی موعد نگهداری محصولات گوشتی مختلف و ارتباط آن با انواع بسته‌بندی (۱۰، ۱۰)

موعد نگهداری	نوع بسته‌بندی	درجه حرارت (°C)	محصول
۱۰-۱۴ روز	بسته قابل نفوذ به هوا	۴	نیم و حصه چهارم لاشه
۳-۵ هفته	بسته قابل نفوذ به هوا	-۱.۵ - ۰	
۹ هفته	۱۰٪ CO ₂	-۰.۱ - ۱.۵	بسته‌بندی شده
۴-۸ هفته	واکیوم	۲	
۸-۱۲ هفته	واکیوم	-۰.۱ - ۱.۵	گوشت آماده در پرچون فروشی
۱-۴ روز	بسته قابل نفوذ به هوا	۴	
۲-۳ هفته	بسته واکيوم	۴	گوشت چرخ شده
۹-۱۲ هفته	اتموسفر تغییر یافته (O ₂ ۸۰% + CO ₂ ۲۰%)	۲	
۳-۵ هفته	واکیوم	۲	گوشت چرخ شده
۴-۸ هفته	واکیوم	۰	
۳-۶ هفته	بسته قابل نفوذ به هوا	۰	گوشت چرخ شده
۱ روز	بسته قابل نفوذ به هوا	۴	
۱۴-۷ روز	واکیوم	۴	گوشت چرخ شده
۳-۵ روز	بسته اتموسفر تغییر یافته (O ₂ ۸۰% + CO ₂ ۲۰%)	۲	

۱-۲ هفته	بسته قابل نفوذ به هوا	۴			
۳-۴ هفته	بسته قابل نفوذ به هوا	-۰-۱.۵	لاشه	گوشت گوسفند	
۱۰ هفته	بسته واکيوم	-۰-۱.۵			
۶-۸ هفته	بسته قابل نفوذ به هوا	۴	لاشه	گوشت گوساله	
۳ هفته	بسته قابل نفوذ به هوا	-۰-۱.۵			
۳ روز	بسته قابل نفوذ به هوا	۲	روده‌ها		
۶-۷ روز	بسته قابل نفوذ به هوا	-۰-۱.۵			
موعد نگهداری	موعد نگهداری	نوع بسته	قطعات بزرگ		
با بسته واکيوم	نارمل	درجه حرارت انجماد	گوششت:		
۲-۳ سال	۶ ماه	واکيوم	گوساله، طیور		
			و گوسفند		
۲ سال	۶ ماه	واکيوم	انجماد	ماهی	

نتیجه‌گیری

تکنالوژی بسته‌بندی مزایای بی‌شماری را دربر دارد. جلوگیری از آلودگی فیزیکی، بیولوژیکی، شیمیایی و آسیب‌های میخانیکی مواد غذایی، کاهش ضایعات مواد غذایی چنان‌چه در حدود ۱/۳ حصه از مواد غذایی در جهان در طول زنجیر مواد غذایی به هدر می‌رود. سایر مزایای مهم این تکنالوژی شامل:

۱. تمدید موعد نگهداری مواد غذایی (گوشت و محصولات آن) به‌طور مثال در درجه‌ی حرارت انجماد گوشت را در بسته‌ی واکيوم می‌توان ۲-۳ سال نگهداری کرد.
۲. جلوگیری از تعاملات اکسیداتیف در مواد غذایی (گوشت و محصولات آن) بنابر ممانعت نفوذ اکسیجن به داخل بسته‌ی مواد غذایی؛ مانند بسته‌های غیر قابل نفوذ به هوا.
۳. سهولت در تجارت، انتقالات، ذخیره‌ی مواد غذایی (گوشت و محصولات آن) و جلب مشتریان بیشتر.
۴. نگهداری خصوصیات مهم فیزیکی گوشت؛ مانند رنگ، آب فعال و ظرفیت نگه‌داشت آب به‌شکل اساسی آن.
۵. اگر چه بسته‌بندی فعال و هوشمند از لحاظ اقتصادی به پول بیشتر نیاز داشته و لی بسته‌بندی‌های اتموسفیر تغییر یافته و بسته‌بندی واکيوم یک طریقه‌ی ارزان و آسان نگهداری گوشت را تشکیل می‌دهد.

- (1) FAO. Food wastage footprint impact on natural resources, food agriculture organization. 2013, p. 6.
- (2) Lee, K. L., shelf-life extension of fresh and processed meat products by various packaging applications, Korean Journal of packaging Science and technology. 2018; 24(2), pp. PP 57-64
- (3) Nassu, R.T., Juarez, M., Uttaro, B., and Aalhus, J.L. CAB Reviews: perspective in Agriculture, veterinary Science, Nutrition and Natural Resource. 2010, No. 55.
- (4) Nura, A.D., Advances in food packaging technology-A review, Journal of postharvest Technology. 2018; 06(4), PP. 55-64.
- (5) Fang Z.G., Current Practice and Innovation in Meat Packaging, Australian Meat Processor Corporation Ltd (AMPC). 2015, P. 6.
- (6) Bekhit, A. A, Bhat Z. F and Kong, L., Meat Color: Factors Affecting color Stability, Xinjiang Agriculture University, Urumqi, china. 2019, PP. 202-210.
- (7) Suman, S.P and Paulson Joseph., Myoglobin Chemistry and Meat Color, The annual Review Of food Science and Technology is online at food. 2013; (4), PP. 79-99.
- (8) Suputz, D.J. , Lazicl, V.E., Levicb, L.B., Pezol, L.T., Tomovicm, V.D., Hromism, N.V., Effect Of Specific Packaging Conditions On Myoglobin And Meat, Food And Feed Research. 2013; 40(1), PP. 1-10
- (9) Amaral, A.B, Silva M. V and Lannes, C.S., Lipid Oxidation in Meat: mechanisms and protective factors- a review, Food Science and technology. 2018, PP. 1-15.
- (10) Yassorialialipour, A, Bakar and Rahman, R.A, Fatimah, A, Ozogul, F., Effect of modified atmosphere packaging on microbiological Load and Physico-chemical properties of barramundi(lates calcarifer Bloch) fillets at 8c⁰, Iranian Journal of Fisheries Science. 2015, 15(1), PP. 475-469.
- (11) Irkin, R, Esmer, O. K, Degirmencioglu, N and Degirmencioglu, A., Influence of packaging Condition on some Microbial Properties of Minced Meat at 4c⁰ Storage, Bulgarian Journal of Agriculture Science. 2011; 17(No 5), PP. 655-663.
- (12) Kaviani, M.D, Azizizadeh, S.M, Tomovska, J.A, Hosseini, M. D and Shariati, M. A., A Short Review on Application and Comparison of Novel Active Packaging and MPA in Meat Packaging and Meat Products, International Journal of Pharmaceutical Research and Allied Science. 2015, PP. 26-28.
- (13) Akon, C.C., Min, D., Food Lipids: chemistry Nutrition and Biotechnology 3rd Edition, CRC press, Amazon, 2008, P. 323.

- (14) McEwen Associates., The Value of Flexible Packaging in Extending Shelf Life and Reducing Food Waste, Flexible packaging Association. 2013, P. 14.
- (15) Mathew, S.E., Kumar, A.H., Edwin, L.E., Resent Trends in Harvest and Post -Harvest Technologies in Fisheries, Krishna copy Center kaloor Ernakulam-17. 2017, P. 168.
- (16) Zhou, G.H., Xu, X.L., Liu, Y., Preservation Technologies for Fresh Meat- A. review, www.elsevier.com/locate/meatsci. 2010, PP. 119-128.
- (17) Scetar, M., Kurek, M.A., Galic, K.T., Trends in meat products packaging- review, *food sci. technol.* 2010; 2 (1), PP. 32-48